

بررسی هزینه های سرطان در ایران (مطالعه موردی انجمن خیریه حمایت از بیماران سرطانی مهرانه زنجان)

محمد ایمانی برندق*^۱، بهنام امینی سفیدآب^۲ امیر طاها ایمانی برندق^۲، ...

۱ دانشیار گروه حسابداری دانشگاه زنجان و مسئول کمیته اجرایی منطقه برندق مهرانه،

Imani_barandagh@znu.ac.ir

۲. دانشجوی دکتری ریاضی دانشگاه پیام نور مرکز

۳. عضو افتخاری مهرانه

آیه ۳۲ سوره مائده: *مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِن كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ*: بدین سبب بر بنی اسرائیل حکم نمودیم که هر کس نفسی را بدون حق و یا بی آنکه فساد و فتنه‌ای در زمین کرده، بکشد مثل آن باشد که همه مردم را کشته و هر کس نفسی را حیات بخشد (از مرگ نجات دهد) مثل آن است که همه مردم را حیات بخشیده. و هر آینه رسولان ما به سوی آنان با معجزات روشن آمدند سپس بسیاری از مردم بعد از آمدن رسولان باز روی زمین بنای فساد و سرکشی را گذاشتند. در طول حیات مهرانه، نزدیک به ۱۰۰۰ نفر بهبود یافته اند و افراد زیادی هم تحت درمان هستند بنابراین بر اساس آیه شریفه ذکر شده که کلام خداوند متعال است مجموعه مهرانه ۱۰۰۰ بار همه مردم را حیات بخشیده است اینست زیبایی زیبایان مهرانه.

چکیده

مقاله حاضر به بررسی هزینه های سرطان در ایران با مطالعه موردی در انجمن خیریه حمایت از بیماران سرطانی مهرانه زنجان تمرکز یافته است. تحقیق حاضر کاربردی بوده و برای تحلیل و محاسبات لازم از صورتهای مالی حسابرسی شده که در سایت رسمی مجموعه مذکور منتشر شده استفاده شده است. بر اساس یافته ها، هزینه های سرطان در کشور بالا بوده و در دوره های مورد بررسی بطرز قابل توجهی افزایش یافته است. بر اساس یافته ها، کل هزینه های انجام شده در مهرانه طی دوره مورد مطالعه (۱۴۰۲-۱۳۹۲) برابر با ۳۲۹۶ میلیارد ریال بوده که با بروز رسانی بر اساس شاخص عمومی قیمت‌های بهمن ماه ۱۴۰۱ (فصل بهداشت و درمان) و دلار بازار آزاد بترتیب برابر با ۶۸۱۷ و ۱۳۶۴۴ میلیارد ریال بوده که ۶۸ درصد آن به هزینه های دارویی، درمانی و جاری کلینیک مربوط بوده و مابقی بترتیب هزینه های حمایتی (۱۸٪)، اداری تشکیلاتی (۱۳٪) و مالی (۱٪) شامل شده است. از طرفی طبق یافته های این تحقیق، هزینه سرانه هر بیمار بر اساس ارزش دفتری، شاخص ذکر شده و دلار آزاد بترتیب ۳۰۹، ۶۳۸ و ۱۲۷۷ میلیون ریال بوده که ارقام مذکور بابت هر دفعه رجوع بیمار بترتیب ۲۳، ۴۸ و ۹۶ میلیون ریال بالغ می شود. لازم بذکر است که در محاسبه این ارقام، هزینه خدمات انجام گرفته توسط خیرین

برای سالهای ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۲ لحاظ شده است. بنابراین با توجه به اینکه این ارقام از دیدگاههای مختلف قابل افزایش است می توان با سرمایه گذاری در پیشگیری از ابعاد مختلف در راستای کاهش این هزینه ها گام های موثری برداشت. که توجه به هزینه های پیشگیری و اثربخشی آنها ، می تواند گام موثری باشد.

کلمات کلیدی: سرطان ، هزینه های سرطان، هزینه های پیشگیری

۱- مقدمه

سرطان از جمله بیماری های پر هزینه ای است که در آن، رشد سلول های ناهنجار از کنترل خارج شده و به طور غیرقابل کنترلی تکثیر و در بقیه اعضا پخش شده و در نهایت توده های بزرگ که به تومور معروفند را تشکیل می دهند. این تومورها به دو دسته بدخیم و خوش خیم تقسیم می شوند. نوع بدخیم ، تومورهایی هستند که به بافت های خاص ریشه دوانیده و رگهای خونی ایجاد کرده باشد این نوع از تومورها تهدید کننده زندگی انسانها هستند. زیرا با تغذیه شدیداز مواد غذایی بافت مذکور، عملکرد آن بافت را تضعیف می نمایند اما تومورهای خوش خیم از بافتها جدا بوده لذا تهدید کننده نیستند. لازم بذکر است که امروزه بیش از ۲۷۰ نوع سرطان وجود دارد و بیش از ۴۰ درصد آنها قابل پیشگیری است در ضمن نزدیک به ۷۰ درصد از سرطان ها قابل درمان بوده و ۳۰درصد منجر به مرگ می شوند البته اگر آن ۳۰درصد هم بموقع تشخیص یابند قابل درمان می باشند .

بر اساس مطالعات، سرطان در ایران همچون سایر کشورها رو به رشد است در ایران سالانه ۱۵۰ هزار مورد ابتلا به سرطان بروز می یابد و میزان شیوع آن در ۵ سال اخیر ۴۰۰ هزار بوده است اگرچه این ارقام قابل تامل است ولی این وضعیت نسبت به سایر نقاط جهان، هنوز بالاتر نیست. همچنین شایع ترین نوع آن در سالهای قبل خون روده و پوست بوده [۱] ولی در سالهای اخیر سرطان سینه بوده که سرطان های روده بزرگ، معده، ریه و پروستات در رتبه های بعدی قرار می گیرند [۲] که جدول شماره ۱ نشان دهنده مقایسه رتبه ابتلا به انواع سرطان در استان زنجان با میانگین کشوری است

جدول ۱:مقایسه رتبه ابتلا به سرطان در زنجان با میانگین کشوری

نوع سرطان	میانگین کشوری	استان زنجان
سرطان سینه	اول	اول
روده بزرگ	دوم	سوم
معده	سوم	دوم
ریه	چهارم	چهارم
پروستات	پنجم	هفتم

بر اساس جدول فوق، رتبه اول و چهارم در هر دو تا بترتیب به سرطان سینه و ریه اختصاص یافته ولی روده بزرگ و معده در کشور بترتیب رتبه دوم و سوم را دارا بوده که در زنجان برعکس می باشد نکته بعدی آن است که پروستات در کشور رتبه پنجم را دارا بوده حال آنکه در استان زنجان دارای رتبه هفتم می باشد

سرطان در جهان پس از بیماری های قلبی عروقی دومین عامل مرگ و میر و در ایران نیز پس از بیماری های قلبی عروقی و حوادث، سومین عامل مرگ و میر به حساب می آید
بر اساس مطالعات بازیار و همکاران (۱۳۹۰) ابتلا به سرطان محدود به خود بیمار نمی شود بلکه زندگی همسر بیمار، فرزندان و فامیل ها را نیز تحت الشعاع قرار می دهد و بطور گسترده ای بر وضعیت اقتصادی و عملکرد روزانه خانواده بیمار تاثیر گذاشته [۳] و دچار چالشهای جدی از ابعاد مختلف می کند. بدان دلیل، انجمن مهرانه علاوه بر سیاستهای حمایتی و درمانی، برنامه های جدی برای خانوارها در گروه های مختلف دارد که از آن جمله می توان به حمایت آموزشی، مالی و ورزشی غربالگری و ... اشاره کرد.

همانگونه که ذکر گردید سرطان علاوه بر درد، دارای هزینه درمان بالایی است اگرچه آن در ایران در مقایسه با کشورهای دیگر بسیار کمتر است، ولی همین مقدار نیز با توجه به اقتصاد نابسامان، تورم افسار گریخته و قدرت خرید پایین، برای بسیاری از افراد کمر شکن است بطوریکه بر اساس مطالعات بیش از ۵۰ درصد بیماران روی به قرض و تسهیلات می آورند [۳] و در صورت ابتلا، بسوی خط فقر کشیده می شوند حتی این موضوع، بر تولید ناخالص داخلی کشورها نیز تاثیر گذار است. بر اساس مطالعات بین هزینه های درمانی انواع مختلف سرطان و تولید ناخالص داخلی یک کشور، رابطه منفی وجود دارد به عبارتی ابتلا به این بیماریها و افزایش سهم هزینه های آن در بودجه فرد بیمار و کاهش قدرت خرید وی، مانع مشارکت وی در فعالیتهای اقتصادی شده و درآمد ملی و تولید ناخالص داخلی یک کشور و در نتیجه رشد اقتصادی آن را کاهش می دهد [۱] وضعیت اقتصادی امروزی کشور و تحریمها این رابطه را تشدید می نماید بنابراین مطالعه درباره علل شیوع، چگونگی درمان کارا (با هزینه کمتر) و پیشگیری ضروری بنظر می آید که توجه به پیشگیری از همه مهمتر بنظر می آید که این مطالعه نیز با محاسبه هزینه های درمان سرطان در مهرانه زنجان (۱۴۰۲-۱۳۹۲) و توصیف آن بدنبال آن است در ابتدا تا حدی هزینه های درمان انواع سرطان شناسایی شده و در دسترس مسولین و محققان در راستای مطالعه، تصمیم گیری و سیاست گذاری قرار گیرد و با شناسایی هزینه ها، اهمیت اش مورد توجه قرار گیرد و در نهایت با توجه به اینکه چه بسا با این همه هزینه ممکن است افراد کمتری بهبود یابند لازم بذکر است که در طول حیات مهرانه نزدیک به ۱۰۰۰ نفر بهبود یافته اند اگرچه و رشد ابتلا تا حدی کاهش یافته ولی افراد زیادی نیز قربانی این بیماری مهلک شده اند بنابراین باید سرمایه گذاری مناسبی در پیشگیری انجام گردد.

با توجه به مطالب بالا موضوع هزینه های سرطان از اهمیت بالایی برخوردار است زیرا تخمین بموقع هزینه های مراقبت برای بیماران سرطانی یک جز مهم تدوین برنامه ها و سیاستهای ملی سرطان می باشد [۴]
منظور از هزینه های سرطان در ادبیات علمی و بیمارستانها، هزینه های مربوط به تشخیص، درمان و پیشگیری است که عمدتاً هزینه های ویزیت، مشاوره، معاینه، آزمایش، تصویربرداری، جراحی، شیمی درمانی، داروها، رادیو تراپی و سایر خدمات بهداشتی و درمانی مرتبط را شامل می شود آن یک بیماری مزمن به حساب آمده و در هر مرحله از درمان، ممکن است بیمار نیاز به درمان خاصی پیدا کند [۲] لذا فرآیند کار و نوع فعالیتها بگونه ای است که نمی توان فرآیند یکسانی برای محاسبه هزینه در تمامی انواع سرطان ها حتی در یک سرطان مشخص تجویز

جدول ۳: هزینه سرطان محاسبه شده توسط بازیار و همکارانش (۱۳۸۹) - ارقام به میلیون ریال (دلار در

سال ۱۳۸۹ برابر با ۱۱۰۰۰ ریال و در پایان ۱۴۰۲ برابر با ۵۹۰۰۰۰ ریال)

هزینه	بروز شده شاخص	بروز شده بر اساس دلار در پایان ۱۴۰۲
هزینه های مستقیم درمانی	۴۷۱	۱,۳۹۹
هزینه های مستقیم غیر درمانی	۴۴	۱۳۱
کل هزینه های مستقیم درمانی و غیر درمانی	۵۱۵	۱,۵۳۰
هزینه های مستقیم درمانی بیماران تهرانی	۵۹۸	۱,۷۷۷
هزینه های مستقیم غیر درمانی بیماران تهرانی	۲۵	۷۳
کل هزینه های بیماران تهرانی	۶۲۳	۱,۸۵۰
هزینه های مستقیم درمانی بیماران شهرستانی	۳۳۸	۱,۰۰۳
هزینه های مستقیم غیردرمانی بیماران شهرستانی	۶۵	۱۹۳
کل هزینه های بیماران شهرستانی	۴۰۳	۱,۱۹۶

تحقیق دیگری نیز بر اساس برآورد ها از سوی بیماران مبتلا به سرطان، مراکز درمانی، پژوهش های دانشگاهی و نظرات متخصصان درمان سرطان، اقتصاد درمان و دارو، انجام گرفته که هزینه درمان ماهانه برخی از سرطانها در سال ۱۳۹۲ محاسبه شده که خلاصه آن در جدول شماره ۴ ارایه شده است.

جدول ۴: هزینه سرطان، برآوردی از سوی بیماران سرطانی، مراکز درمانی، پژوهش های دانشگاهی و نظرات متخصصان درمان سرطان، اقتصاد درمان و دارو) شاخص فصل بهداشت و درمان در ۱۳۹۲ و بهمن ۱۴۰۱ بترتیب ۵۲/۵، ۴۶۹/۶ قیمت دلار در ۱۳۹۲ و پایان ۱۴۰۲ بترتیب ۳۶۹۰۰ و ۵۹۰۰۰۰

ریال) اقلام به میلیون ریال

برآورد شده در سال	بروز شده بر اساس فصل بهداشت و درمان	بروز شده بر اساس قیمت
برآورد شده در سال	بروز شده بر اساس فصل بهداشت و درمان	بروز شده بر اساس قیمت
۱۳۹۲ [۵]	شاخص عمومی قیمتهدار بهمن ۱۴۰۱	دلار آزاد در پایان ۱۴۰۲
ماهانه	ماهانه	سالانه
سرطان خون	۲۴۱	۲,۸۸۷
سرطان سینه	۳۴۶	۴,۱۵۴
سرطان مغز و اعصاب محیطی	۲۹۱	۳,۴۸۸
سرطان اندام تناسلی زنان	۲۳۵	۲,۸۲۳
سرطان گوارش	۲۵۳	۳,۰۳۸
سرطان ریه	۳۳۰	۳,۹۶۱
سرطان اندامهای تناسلی مردان	۱۵۲	۱,۸۲۵
سرطان پروستات	۲۶۸	۳,۲۲۰

بر اساس جدول فوق هزینه ماهانه سرطان خون در سال ۱۳۹۲، ۲۷ و سالانه ۳۲۳ میلیون ریال بوده که در صورت بروز رسانی بر اساس فصل بهداشت و درمان شاخص عمومی قیمتهدار بهمن ماه ۱۴۰۱ بترتیب ۲۴۱ و ۲۸۸۷ میلیون ریال خواهد بود و در صورت تعدیل آنها بر اساس دلار، اقلام بترتیب به ۴۳۰ و ۵۱۶۱ میلیون ریال

خواهد رسید. حال با توجه به سطح دستمزد و ویژگیهای صنعت بیمه درمان ایران، اقلام فوق هر فردی را به سرعت به زیر خط فقر می کشاند لذا توجه جدی به پیشگیری و سرمایه گذاری اساسی در این مسیر جدی است. در نهایت باید عنوان نمود که تا بحال چنین کاری در حوزه سلامت صورت نگرفته و همچنین در جامعه آماری ذکر شده نیز چنین تحقیقی صورت نگرفته. از طرفی با مطالعه پژوهشهای گذشته مشخص می شود که تا بحال هزینه های سرطان، اینگونه در معرض بررسی قرار نگرفته است بنابراین پژوهش حاضر دارای نوآوری بالایی است

۲- روش شناسی

تحقیق حاضر، کاربردی بوده و با استفاده از داده های صورتهای مالی مهرانه زنجان صورت گرفته است. انجمن مذکور، بزرگترین، باکیفیت ترین و پیشرو ترین انجمن خیریه حمایت از بیماران سرطانی در کشور است که بخشی از خدماتش برای کل کشور بوده (پرتو درمانی و اسکان) و برای استان زنجان نیز تقریباً تمامی هزینه های مربوط به سرطان را پوشش می دهد در کل مهرانه با پوشش تمامی بیماران استان زنجان و ایجاد کلینیک تخصصی سرطان، خود را بعنوان الگوی کشوری و منطقه ای مطرح کرده است موضوع انجمن طبق ماده ۸ اساسنامه عبارت از اطلاع رسانی درباره انواع بیماری و طرق پیشگیری از طریق چاپ و نشر جزوات، کتب، پوستر، صداوسیما و جراید و درمانی، حمایتی و رفاهی و (به استناد ماده ۲ و ۸ اساسنامه) بصورت غیر انتفاعی می باشد. با توجه به اینکه پژوهش حاضر بر هزینه های سرطان متمرکز است با توجه به کیفیت خدماتی که مهرانه به بیماران ارائه می کند و متحمل شدن هزینه های ثابت بالا برای انگیزش بیمار در ایجاد و افزایش روحیه، همچون محیط پاک و نزدیک به استانداردهای جهانی، وجود سایت شیمی درمانی با فضای نشاط آور، وجود فرهنگ خیرانه و الهی، بنظر می آید هزینه های واقعی سرطان در این مجموعه بیش از سایر جاهها و استاندارد جهانی باشد.

در این پژوهش برای محاسبه هزینه ها، متفاوت از روشهای قبلی عمل شده است. اگرچه با روشهای مناسب دیگری همچون عناصر ذکر شده در جدول شماره ۲ می توان هزینه های سرطان بگونه دقیقی محاسبه نمود ولی بدلیل محدودیت داده ها، در چگونگی تحلیل به اطلاعات صورتهای مالی ارایه شده در سایت رسمی مهرانه بسنده می شود در این راستا باید عنوان کرد مهرانه هزینه های سرطانی را در فصلهای زیر متحمل می شود:

۱. حمایت های دارویی، درمانی، مددکاری و پزشکی بیماران

۲. هزینه های دارویی، درمانی انجام گرفته در کلینیک مهرانه (رادیو تراپی، آزمایشگاه، هزینه های پزشکی، پت اسکن)، هزینه های جاری کلینیک (شامل هزینه های حقوق و دستمزد، بیمه سهم کارفرما، استهلاک داراییها، هزینه خرید ابزار و لوازم مصرفی فنی، انرژی پست، تلفن، تعمیر و نگهداری نرم افزارها، خرید لوازم مصرفی و بهداشتی، غذای کادر درمانی و پذیرایی، حمل لوازم، پوشاک و لوازم ایمنی کارکنان، تعمیر و نگهداری ساختمان، تعمیر و نگهداری اثاثیه و منصوبات و تاسیسات، بیمه دارائیهای ثابت و ...)

۳. هزینه های عمومی، اداری و تشکیلاتی (شامل هزینه های حقوق و دستمزد، بیمه سهم کارفرما، ماموریت، خرید قلمک ، ملزومات، انرژی پست، تلفن، تعمیر و نگهداری نرم افزارها، خرید لوازم مصرفی و بهداشتی، آگهی و تبلیغات ، حمل لوازم ، هزینه تنظیم اسناد رسمی، هزینه اجاره دفتر، هزینه تهیه تاج گل و بنرو ...)

۴. هزینه های مالی

لازم بذکر است اگرچه عناوین برخی هزینه هایی چون حقوق دستمزد در بخش ۲ و ۳ تکرار شده ولی آنها تکراری نبوده بلکه بخشی مربوط به قسمت درمان بوده و بخشی نیز خارج از درمان است یعنی به اداره و تشکیلات مجموعه مربوط است برای مثال هزینه حقوق پرستاران، پزشک و رادیولوژیست در بخش ۲ و هزینه حقوق نگهبانان، اداری ، فنی مهندسی و تشکیل پرونده در بخش ۳ نمایش می یابد در ضمن محدودیت دیگری که تا حدی محاسبه هزینه ها را تحت الشعاع قرار می دهد هزینه های خیرینی است که مهرانه بابت آنها رقمی در صورتهای مالی ارایه نمی دهد در صورت لحاظ آنها هزینه ها تا حدی متفاوت از تحلیل های زیر خواهد بود

برای تحلیل هزینه ها هزینه های ارایه شده در صورتهای مالی مهرانه (۱۴۰۱-۱۳۹۲) در جدول ۵ نمایش یافته سپس براساس شاخص قیمت های مصرفی بانک مرکزی (فصل بهداشت و درمان) و قیمت بازار دلار بروز رسانی شده و در ادامه هزینه های سرانه بیمار و دفعات رجوع بیمار محاسبه می گردد

جدول ۵: اقلام هزینه بر اساس صورتهای مالی ارایه شده در سایت مهرانه (میلیارد ریال)

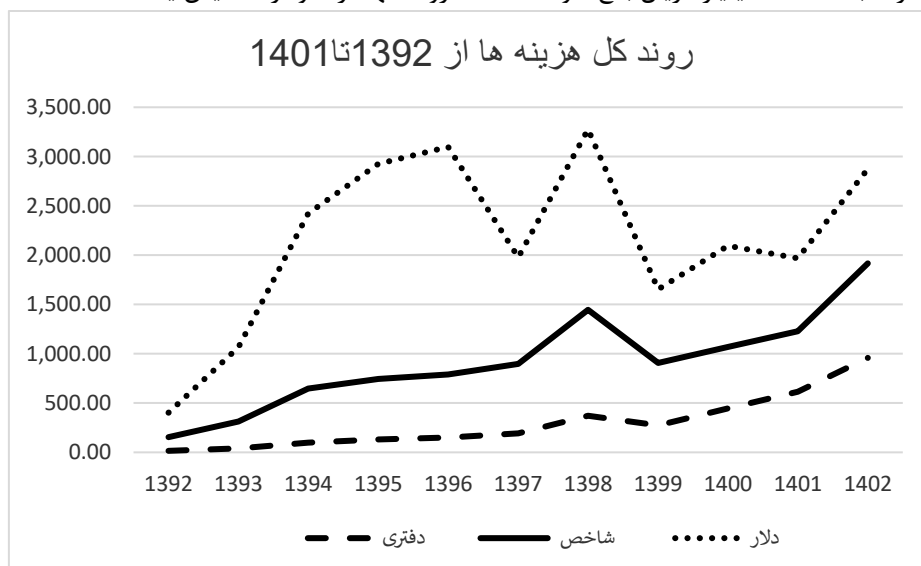
سال	حمایتهای دارویی، درمانی، مددکاری، و پزشکی	هزینه های دارویی، درمانی و جاری کلینیک	هزینه های اداری و عمومی و تشکیلاتی	هزینه مالی	جمع
۱۳۹۲	۷/۴۴	۰/۰۰	۵/۵۳	۲/۵۲	۱۵/۵۰
۱۳۹۳	۸/۷۰	۱۹/۱۱	۸/۲۱	۴/۱۱	۴۰/۱۲
۱۳۹۴	۴/۵۷	۸۷/۱۶	۸/۰۲	۰/۰۰	۹۹/۷۶
۱۳۹۵	۶/۰۲	۱۱۲/۳۱	۱۲/۳۶	۰/۰۸	۱۳۰/۷۷
۱۳۹۶	۱۰/۱۶	۱۲۰/۵۲	۱۸/۲۴	۰/۸۶	۱۴۹/۷۸
۱۳۹۷	۲۳/۲۲	۱۴۷/۵۴	۲۲/۴۹	۰/۱۰	۱۹۳/۳۵
۱۳۹۸	۹۷/۹۶	۲۲۵/۲۴	۴۲/۱۵	۶/۲۹	۳۷۱/۶۴
۱۳۹۹	۶۶/۳۹	۱۷۳/۵۰	۳۵/۲۵	۰/۰۰	۲۷۵/۱۴
۱۴۰۰	۱۷۱/۵۲	۱۹۲/۳۲	۷۷/۹۴	۴/۹۵	۴۴۶/۷۳
۱۴۰۱	۱۸۷/۵۰	۳۰۷/۸۹	۱۱۹/۳۶	۰/۰۰	۶۱۴/۷۵
۱۴۰۲	۳۴۱/۶۶	۴۲۵/۰۵	۱۹۱/۵۳	۰/۰۰	۹۵۸/۲۴
جمع	۹۲۵	۱،۸۱۱	۵۴۱	۱۹	۳،۲۹۶

با توجه به اینکه کشور در سالهای اخیر شاهد تورم افسار گریخته بوده لذا برای تحلیل هزینه ها در پایان ۱۴۰۲ باید اقلام هزینه را بر اساس مبانی مناسب بروز رسانی نمود که در این تحقیق از دو مبنا شاخص عمومی قیمت های بانک مرکزی (فصل بهداشت و درمان) و قیمت بازار آزاد دلار استفاده شده خلاصه آن در جدول ۶ ارایه شده است. لازم بذکر است که در بروز رسانی از طریق دلار ، رقم ۵۹۰۰۰ تومان برای سال ۱۴۰۲ لحاظ شده است

جدول ۶: اقلام هزینه بروز شده بر اساس شاخص عمومی قیمت‌ها (فصل بهداشت و درمان) و دلار آزاد (میلیارد ریال)

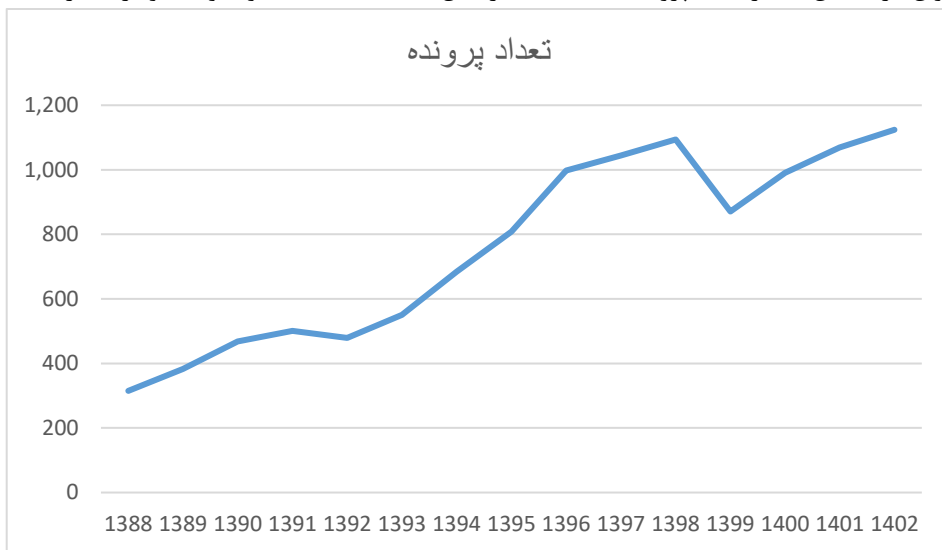
سال	دلار	حمایت های دارویی درمانی، مددکاری، و پزشکی بیماران			هزینه های دارویی، درمانی و جاری کلینیک		هزینه های اداری و عمومی و تشکیلاتی		مالی		کل	
		شاخص	دلار	شاخص	دلار	شاخص	دلار	شاخص	دلار			
۱۳۹۲	۳۶۰	۵۲.۵	۶۶/۶	۱۱۹/۰	۰/۰	۰/۰	۴۹/۵	۸۸/۴	۲۲/۶	۴۰/۴	۱۳۸/۶	۲۴۷/۸
۱۳۹۳	۳۱۴۰	۶۹.۲	۵۹/۰	۱۶۳/۴	۱۲۹/۶	۳۵۹/۰	۵۵/۷	۱۵۴/۲	۲۷/۹	۷۷/۲	۲۲۲/۲	۷۵۳/۸
۱۳۹۴	۳۳۱۶	۸۵.۷	۲۵/۰	۸۱/۳	۴۷۷/۶	۱،۵۵۰/۸	۴۴/۰	۱۴۲/۸	۰/۰	۰/۰	۵۴۶/۶	۱،۷۷۴/۹
۱۳۹۵	۳۵۴۰	۱۰۰۰	۲۸/۳	۱۰۰۰۳	۵۲۷/۴	۱،۸۷۱/۸	۵۸/۱	۲۰۶/۱	۰/۴	۱/۴	۶۱۴/۱	۲،۱۷۹/۵
۱۳۹۶	۳۸۲۶	۱۱۰۰	۴۳/۳	۱۵۶/۷	۵۱۴/۱	۱،۸۵۸/۶	۷۷/۸	۲۸۱/۳	۳/۶	۱۳/۲	۶۳۸/۹	۲،۳۰۹/۸
۱۳۹۷	۱۰،۵۷۷	۱۲۸.۸	۸۴/۷	۱۲۹/۵	۵۳۷/۹	۸۲۳/۰	۸۲/۰	۱۲۵/۵	۰/۴	۰/۶	۷۰۵/۰	۱۰،۷۸۶
۱۳۹۸	۱۱۹۹۱	۱۶۲.۳	۲۸۲/۴	۴۸۲/۰	۶۵۱/۷	۱،۱۰۸/۲	۱۲۱/۹۵	۲۰۷/۳۹	۱۸/۲	۳۱/۰	۱۰،۷۵۳/۱	۱۸،۲۸۶/۱
۱۳۹۹	۲۱۷۰۲	۲۰۵/۰	۱۵۲/۱	۱۸۰/۵	۳۹۷/۴	۴۷۱/۷	۸۰/۷۴	۹۵/۸۲	۰/۰	۰/۰	۶۲۰/۲۷	۷۴۸/۰۰
۱۴۰۰	۲۵۷۲۹	۳۳۶/۵	۲۳۹/۴	۳۹۳/۳	۲۶۸/۴	۴۴۱/۰	۱۰۸/۷۷	۱۷۸/۷۳	۶/۹	۱۱/۳	۶۲۳/۴۳	۱۰،۲۴۴/۱
۱۴۰۱	۴۹۰۰	۴۶۹/۶	۱۸۷/۵	۲۲۵/۸	۳۰۷/۹	۳۷۰/۷	۱۱۹/۳۶	۱۴۳/۲۲	۰/۰	۰/۰	۶۱۴/۷۵	۷۴۰/۲۱
۱۴۰۲	۵۹۰۰	۴۶۹/۶	۳۴۲	۳۴۲	۴۲۵	۴۲۵	۱۹۲	۱۹۲	۰	۰	۹۵۸/۲۴	۹۵۸/۲۴
جمع		۱،۵۱۰/۹۷	۲،۳۳۳/۵۵	۹،۲۷۹/۸۲	۴،۲۳۷/۰۹	۱۳،۷۱۷/۷۲	۹۱۹/۶۸	۱،۸۱۵/۵	۹۸۹/۳۶	۶،۷۴۷/۷	۱۳،۵۴۶/۱	

بر اساس جدول ۵ و ۶، کل هزینه های انجام شده طی دوره ۱۳۹۲ لغایت ۱۴۰۲ برابر با ۳۲۹۶ میلیارد ریال بوده که در صورت بروز رسانی بر اساس شاخص ذکر شده به رقم ۶۸۱۷ میلیارد ریال می رسد و در صورت تعدیل آن با دلار بازار آزاد، به ۱۳۵۴۶ میلیارد ریال بالغ خواهد شد که روند آنها در نمودار ۱ نمایش یافته است

نمودار شماره ۱: تغییرات هزینه های بروز شده بر اساس دلار آزاد و فصل بهداشت و درمان شاخص عمومی قیمت‌ها

بر اساس جدول فوق، یک کاهش قابل ملاحظه ای بین سالهای ۱۳۹۸ تا ۱۳۹۹ دیده می شود که دلیل آن را می توان در کاهش ۲۰ درصدی پرونده های جدید در سال ۱۳۹۹ باید جستجو نمود/(نمودار شماره ۲)

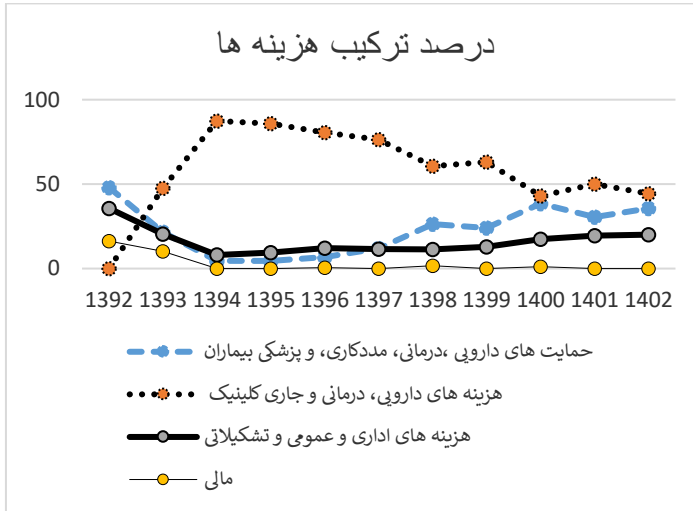
نمودار شماره ۲: روند تشکیل پرونده

بر اساس نمودار شماره ۲، روند تشکیل پرونده در سالهای قبل از ۱۳۹۲ یک رشد آرامی را شاهد بوده شاید به دلیل آغاز فعالیتهای مهرانه بوده ولی از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ شیب تندی به خود می گیرد ولی از سال ۱۳۹۸ تا ۱۳۹۹ کاهش جدی را شاهد هستیم اگرچه دلیل آن نیازمند یک کار تحقیقی جدید است ولی نمی توان کارهای آموزشی و پیشگیری مهرانه را در این کاهش بی تاثیر دانست چه بسا بعد از آن شیب رشد ملایم بوده است/ با توجه به اینکه بر اساس داده های جمع آوری شده، تعداد بیماران در این دوره ۱۰۶۸۱ نفر و تعدا بار رجوع بیماران به مهرانه ۱۴۱۵۹۹ دفعه بوده جدول شماره ۷ بیانگر سرانه هزینه بر این اساس می باشد که در صورت اعمال هزینه های برآورد شده بابت خدمات ارایه شده تویط خیرین ، اقلام تغییر قابل ملاحظه ای خواهند یافت

کل			مالی			هزینه های اداری و عمومی و تشکیلاتی			هزینه های دارویی، درمانی و جاری کلینیک			حمایت های دارویی، درمانی، مددکاری، و پزشکی بیماران		
سال	میانگین	حداکثر	سال	میانگین	حداکثر	سال	میانگین	حداکثر	سال	میانگین	حداکثر	سال	میانگین	حداکثر
۱۳۹۷/۴	۶۳۸/۳	۳۰۹	۱۶/۳۹	۷/۴۹	۱/۷۷	۱۶۹/۹۷	۹۲/۶۳	۵۰/۶۶	۸۶۸/۸۲	۳۹۶/۶۹	۱۶۹/۵۲	۲۲۲/۲۲	۱۴۱/۴۶	۸۶/۶۲
۹۶/۳۶	۴۸/۱۵	۲۳	۱/۲۴	۰/۵۶	۰/۱۳	۱۲/۸۲	۶/۹۹	۳/۸۲	۶۵/۵۴	۲۹/۹۲	۱۲/۷۹	۱۶/۷۶	۱۰/۶۷	۶/۵۳

بر اساس جدول فوق هزینه هر بار رجوع بیمار به مهرانه که بر اساس فصل بهداشت و درمان شاخصهای عمومی قیمتها بروز شده، ۴۸ میلیون ریال و براساس دلار آزاد ۹۶ میلیون ریال بوده است. این اقلام برای هر بیمار

بترتیب ۶۳۸ و ۱۲۷۷ میلیون ریال خواهد بود لازم بذکر است که بخش زیاد این هزینه ها به هزینه های دارویی، درمانی و جاری کلینیک مربوط بوده (۶۸٪) و هزینه های حمایتی، اداری تشکیلاتی و مالی بترتیب ۱۸، ۱۳ و ۱ درصد بوده است که نمودار شماره ۳ بطور وضوح بیانگر این موضوع است

نمودار شماره ۳: درصد ترکیب هزینه ها

با نگاهی به ارقام فوق برآورد می توان دریافت که در صورت نبود مراکز حمایتی همچون مهرانه، با توجه به سطح حقوق و دستمزد در ایران و افزایش لجام گسیخته تورم و گسترش سرطان، توجه جدی به این موضوعات، دوچندان می گردد چراکه در صورت گرفتاری، سرعت هر فردی بسوی خط فقر کشیده می شود

۳- نتایج

بدون شک مهرانه پیشرفته ترین مکانهای شناخته شده برای پیشگیری از سرطان در سالهای اخیر بوده است که تحقیق حاضر به بررسی هزینه های انجام گرفته در این مجموعه برای درمان و پیشگیری از انواع سرطانها تمرکز یافته است البته بدلیل محدودیت، هزینه های انجام گرفته توسط خیرین لحاظ نشده است. لازم بذکر است که این تحقیق، کاربردی بوده و براساس هزینه های ذکر شده در صورتهای مالی حسابرسی شده مجموعه مهرانه که سایت رسمی مجموعه ارائه شده، انجام گرفته است. برای اینکه ارقام هزینه ویژگی جمع پذیری به خود بگیرد هزینه های دوره مورد بررسی بر اساس فصل بهداشت و درمان شاخص عمومی قیمتتهای منتشره توسط بانک مرکزی و قیمت آزاد دلار بروز رسانی و بر اساس سرانه بیمار و دفعه مراجعه بیماران دنبال شده است.

بر اساس یافته ها، کل هزینه های مهرانه (۱۴۰۲-۱۳۹۲)، ۱۴۰۲ برابر با ۳۲۹۶ میلیارد ریال بوده که در صورت بروز رسانی براساس شاخص عمومی قیمتتهای (فصل بهداشت و درمان) و دلار بازار آزاد بترتیب ۶۸۱۷ میلیارد ریال و ۱۳۶۴۴ میلیارد ریال خواهد شد که حجم زیادی از این هزینه ها به هزینه های دارویی، درمانی و جاری کلینیک (۶۸٪) مربوط بوده و هزینه های حمایتی، اداری تشکیلاتی و مالی بترتیب ۱۸، ۱۳ و ۱ درصد را شامل

هستند همچنین هزینه هر بار رجوع بیمار براساس ارزش دفتری، شاخص عمومی قیمت‌ها (فصل بهداشت و درمان) و دلار بازار آزاد بترتیب ۲۳، ۴۸ و ۹۶ میلیون ریال و برای هر بیمار بترتیب ۳۰۹، ۶۳۸ و ۱۲۷۷ میلیون ریال بوده است البته در این محاسبات، هزینه خدمات انجام گرفته توسط خیرین که بصورت برآوردی بوده است برای سالهای ۱۳۹۸ لغایت ۱۴۰۲ لحاظ شده و برای سالهای قبل اعمال نشده است. اگرچه این هزینه ها بدلیل کیفیت خدمات ارائه شده در مهرانه و هزینه های بالای سرطان، منطقی بنظر می رسد ولی بنظر می آید باید هزینه ها بدقت بررسی و راهکار کاهش آنها بویژه در بخش اداری را ارایه کرد.

با نگاهی به اقلام فوق براحتی می توان دریافت که در صورت نبود مراکز حمایتی همچون مهرانه و با توجه به سطح حقوق و دستمزد در کشور و افزایش لجام گسیخته تورم و گسترش سرطان، توجه جدی به این موضوعات، دوچندان می گردد چراکه در صورت گرفتاری، سرعت هر فردی بسوی خط فقر کشیده می شود. لذا یکی از اصلی ترین راهها، سرمایه گذاری در مسیر پیشگیری است.

تشکر و قدردانی

از تمامی همکاران مهرانه ای بویژه جناب آقای مهندس وثوق، سرکار خانم حسینی، سرکار خانم اسماعیلی، مهندس معینی که در طول پژوهش مرا مورد لطف خود قرار دادند کمال تشکر را دارم

مراجع

[۱] قنبری سمیرا، راغفر حسین "مدلسازی و تحلیل تأثیر هزینه های سرطان بر رشد اقتصادی ایران"، مدیریت بهداشت و درمان، ۷(۱۳۹۵)، ۱۹-۶

[۲] <https://www.fardayeeghtesad.com/news/۳۶۴۸۱/> آمار ابتلا به سرطان در ایران

[۳] بازیار محمد، پوررضا ابوالقاسم، حریرچی ایرج، اکبری فضل اله و محمودی محمود "بررسی هزینه های مستقیم درمانی و غیر درمانی بیماران سرطانی بستری در مرکز سرطان بیمارستان امام خمینی تهران در سال ۱۳۸۹، فصلنامه بیمارستان، ۴۰: (۱۳۹۱) ۵۰-۳۹

[۴] K/Yabroff, et al/, "Cost of care for elderly cancer patients in the United States", *JNCI Journal of the National Cancer Institute*, 2008/ 100(9): p/ 630/

[۵] <https://www.khabaronline.ir/news/۳۲۰۹۳۰>

[۶] <https://fa.wikipedia.org>

[۷] cbi.ir/simplelist/27100.aspx

[8] <https://www.mehranehcharity.ir/cms/24699>

[۹] قران کریم، سوره مائده، آیه ۳۲